

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 17 червня 2026 р. № 802

Київ

Про реалізацію експериментального проекту щодо видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів

З метою правового врегулювання питання видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Погодитися з пропозицією Міністерства економіки, довілля та сільського господарства стосовно реалізації протягом двох років з дня набрання чинності цією постановою експериментального проекту щодо видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів (далі — експериментальний проект).

2. Затвердити Порядок реалізації експериментального проекту щодо видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів, що додається.

3. Установити, що:

1) координатором експериментального проекту є Міністерство економіки, довілля та сільського господарства;

2) учасниками експериментального проекту є органи місцевого самоврядування (за згодою) та/або військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), Державна екологічна інспекція, Державне агентство лісових ресурсів, розпорядники земельних ділянок, власники земельних ділянок або землекористувачі, на територіях яких розташовані дерева та чагарники, що підлягають видаленню;

3) реалізація експериментального проекту здійснюється за рахунок коштів учасників експериментального проекту, в межах видатків державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування, передбачених на відповідний бюджетний період, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

4. Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства подати протягом двох місяців після завершення реалізації експериментального проекту Кабінетові Міністрів України звіт про результати його реалізації, а також пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів за результатами реалізації експериментального проекту.

5. Рекомендувати органам місцевого самоврядування надавати малозабезпеченим громадянам, особам з інвалідністю, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасникам бойових дій, ветеранам праці, самотнім матерям (батькам), багатодітним сім'ям, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомогу у видаленні аварійних, сухостійних і фаутичних дерев на їх земельних ділянках.

Прем'єр-міністр України

Ю. СВИРИДЕНКО

Інд. 75

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 червня 2026 р. № 802

ПОРЯДОК
реалізації експериментального проекту щодо видалення
дерев та чагарників за межами населених пунктів

1. Цей Порядок визначає механізм реалізації експериментального проекту щодо видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів (далі — експериментальний проект).

Метою експериментального проекту є забезпечення правового врегулювання питання видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів.

У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному у Земельному і Лісовому кодексах України, Кодексі цивільного захисту України, Законах України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про регулювання містобудівної діяльності”, “Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об’єктів”, “Про правовий режим земель охоронних зон об’єктів магістральних трубопроводів”, “Про електронні комунікації”, “Про природно-заповідний фонд України”, “Про охорону навколишнього природного середовища”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, інших законах та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актах.

2. Дія цього Порядку не поширюється на правовідносини, які виникають під час:

видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів, які віднесені до лісового фонду України;

видалення дерев та чагарників на території населеного пункту;

виконання підготовчих та/або будівельних робіт і експлуатації Національного військового меморіального кладовища;

видалення лісових насаджень у межах земельних ділянок шириною 30—50 метрів уздовж лінії державного кордону України на суші, по берегу української частини прикордонної річки, озера або іншої водойми, переданих у постійне користування військовим частинам Держприкордонслужби для будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій;

спеціального використання природних ресурсів у межах територій та об’єктів природно-заповідного фонду;

вирубування дерев та чагарників у разі зміни цільового призначення земельних лісових ділянок чи встановлення сервітуту або укладення угод відповідно до статей 97 і 97¹ Земельного кодексу України, проведення на земельних ділянках розвідувальних, геологознімальних, пошукових та інших робіт з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства;

проведення в спеціальних та охоронних зонах об'єктів енергетики планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації або робіт у випадках аварії або загрози її виникнення (аварійної ситуації) для негайної їх локалізації, ліквідації можливих наслідків або відвернення їх загрози, зокрема в межах просік уздовж повітряних ліній електропередачі і за периметром трансформаторних підстанцій, споруд (опор), розподільних пунктів та пристроїв, призначених для передачі та розподілу електричної енергії та проїздів до споруд (опор) ліній електропередачі;

здійснення заходів з утримання та збереження полезахисних лісових смуг на землях сільськогосподарського призначення;

вирубування дерев та чагарників на земельних ділянках, які віднесені до самозалісених в установленому законом порядку;

видалення дерев та чагарників на територіях можливих та активних бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, для яких не визначена дата завершення бойових дій, або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку;

використання об'єктів рослинного світу, занесених до Червоної книги України та Зеленої книги України.

3. Видалення дерев та чагарників, які не належать до лісового фонду України, за межами населених пунктів здійснюється у разі необхідності:

виконання підготовчих і будівельних робіт на об'єктах відповідно до статей 35—37 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”;

знесення аварійних, сухостійних і фаутих дерев, а також самосійних і порослевих дерев;

ліквідації наслідків аварії на інженерних мережах;

відновлення світлового режиму в житловому приміщенні житлового будинку садибного типу (дачі, садового або іншого літнього будинку для тимчасового проживання) або в приміщенні нежитлової сільськогосподарської будівлі, що затіняється деревами;

проведення ремонтних та експлуатаційних робіт в охоронних зонах мереж водо-, тепlopостачання та водовідведення;

проведення в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, газорозподільних систем, зокрема газових мереж внутрішнього газопостачання, під час виконання капітального ремонту та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів, газорозподільних систем, зокрема газових мереж внутрішнього газопостачання, або у разі аварії чи загрози її виникнення (аварійної ситуації) для негайної її локалізації, ліквідації можливих наслідків чи запобігання загрози, зокрема в межах просік лінійної частини магістральних трубопроводів, газопроводів (підземних, наземних та надземних), пунктів регулювання природного газу, установок катодного захисту, засобів електрохімічного захисту об'єктів газорозподільних систем, зокрема газових мереж внутрішнього газопостачання;

забезпечення встановленої ширини просік в охоронних зонах уздовж повітряних і підземних кабельних ліній електронних комунікаційних мереж, навколо споруд електронних комунікацій, зокрема базових станцій мобільного зв'язку, земних станцій супутникового зв'язку та радіорелейних ліній, за погодженням та відповідно до вимог оператора електронних комунікацій;

підготовки земельної ділянки (площі ділянки надр) до розробки родовища корисної копалини в межах, визначених спеціальним дозволом на користування надрами, гірничим відводом та на підставі висновку з оцінки впливу на довкілля;

забезпечення дотримання режиму ведення господарської діяльності у водоохоронних зонах водних об'єктів;

ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, небезпечних подій, аварій стихійного лиха.

4. Відновна вартість дерев та чагарників у випадках, визначених пунктом 3 цього Порядку, не сплачується.

5. Видалення дерев та чагарників на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності та не належить до лісового фонду України, здійснюється за рішенням її власника без сплати відновної вартості.

6. За наявності дозволу на виконання будівельних робіт отримання замовником та генеральним підрядником чи підрядником (якщо будівельні роботи виконуються без залучення субпідрядників) інших документів дозвільного характеру для видалення дерев та чагарників у межах будівельного майданчика не вимагається.

7. Видалення дерев та чагарників за межами населеного пункту в межах територіальної громади здійснюється на підставі ордера, який видається виконавчим органом відповідної сільської, селищної, міської ради або військової адміністрації (у разі її утворення) (далі — компетентний орган) (крім випадків, передбачених пунктами 5 і 6 цього Порядку).

8. Підставою для видачі ордера є заява про видалення дерев та чагарників (далі — заява) від юридичної або фізичної особи.

Заява надсилається до компетентного органу в паперовій формі засобами поштового зв'язку або в електронній формі за допомогою електронних комунікацій з дотриманням вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

Заява повинна містити найменування компетентного органу, до якого вона подається; відомості, достатні для встановлення особи заявника, його контактні дані (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) або найменування юридичної особи, адресу місця проживання/перебування, місцезнаходження, номер телефону, адресу електронної пошти, інші контактні дані); відомості про кадастровий номер земельної ділянки (у випадку, коли земельна ділянка сформована); у разі, коли земельна ділянка не сформована, надаються графічні матеріали у довільній формі із зазначенням географічних координат у системі координат УСК-2000; причини (необхідність) видалення дерев та чагарників; дату складення заяви та підпис заявника. У разі подання заяви представником заявника в ній додатково зазначаються відомості про нього (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) або найменування юридичної особи, адреса місця проживання/перебування, місцезнаходження, номер телефону, адреса електронної пошти, інші контактні дані).

Протягом семи робочих днів з дня надходження заяви компетентний орган утворює комісію з питань визначення стану дерев та чагарників (далі — комісія), до складу якої входять землекористувач, представники компетентного органу територіального органу Держекоінспекції та Держлісагентства, представники громадськості (за згодою). Заявник (або його представник) до роботи комісії залучається та не є її членом.

До роботи комісії також залучається представник відповідного органу, уповноваженого здійснювати розпорядження земельною ділянкою згідно із статтею 122 Земельного кодексу України, — у разі необхідності видалення дерев та чагарників на землях державної або комунальної власності.

Під час формування складу комісії компетентний орган протягом двох робочих днів з моменту надходження заяви надсилає запити до територіального органу Держекоінспекції, Держлісагентства, землекористувача, розпорядника земельної ділянки (за необхідності), які протягом двох робочих днів з моменту надходження запиту надсилають компетентному органу в письмовій формі повідомлення про включення свого представника до складу комісії або інформують про неможливість взяття участі у роботі комісії. Запити надсилаються компетентним органом будь-якими засобами зв'язку (із використанням поштового зв'язку, через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади, електронною поштою тощо), які дають змогу підтвердити отримання запиту адресатом.

У процесі визначення стану дерев та чагарників, які видаляються на підставі одного з документів, визначених статтями 35—37 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, до складу комісії включається представник заявника, який має намір щодо забудови території.

З моменту надходження всіх повідомлень компетентний орган протягом трьох робочих днів затверджує склад комісії. У разі надходження повідомлень про неможливість участі запрошених представників склад комісії затверджується без таких представників.

Компетентний орган може прийняти рішення про утворення та затвердити склад комісії, що діє на постійній основі.

Компетентний орган у дводенний строк перед здійсненням обстеження забезпечує опублікування на своєму веб-сайті інформації про ділянки, на яких планується здійснення обстеження.

Комісія у п’ятиденний строк з дня затвердження її складу визначає стан зелених насаджень, розташованих на земельній ділянці, та забезпечує перевірку неналежності їх до об’єктів, зазначених у пункті 2 цього Порядку.

За результатами своєї роботи комісія складає акт обстеження дерев та чагарників за межами населених пунктів, що підлягають видаленню, за формою згідно з додатком 1 (далі — акт).

У разі знесення аварійних, сухостійних і фаутих дерев комісія з’ясовує причину набуття деревами такого стану, про що зазначається в складеному комісією акті.

В акті обов’язково зазначаються рекомендації щодо можливості видалення дерев та чагарників або щодо відсутності такої можливості відповідно до пункту 2 цього Порядку.

У разі відмови члена комісії підписати акт до акта вноситься відповідний запис та зазначаються причини відмови.

Кожному члену комісії надається один примірник акта. У разі відсутності представників територіальних органів Держекоінспекції та/або Держлісагентства у складі комісії до територіальних органів Держекоінспекції та/або Держлісагентства у триденний строк надсилається один примірник акта.

Голова комісії протягом двох робочих днів з моменту складення акта надає його компетентному органу.

Підставою для здійснення видалення дерев та чагарників є ордер на видалення дерев та чагарників за формою згідно з додатком 2 (далі — ордер), виданий компетентним органом.

Компетентний орган протягом п’яти робочих днів з дня отримання акта з урахуванням рекомендацій комісії приймає рішення про видачу ордера або про відмову у його видачі.

Ордер надається заявнику у спосіб, в який було подано заяву, або на адресу електронної пошти на прохання заявника, зазначене у заяві.

9. У разі необхідності видалення дерев та чагарників під час ліквідації наслідків небезпечних подій, стихійного лиха, аварійної або надзвичайної ситуації таке видалення здійснюється негайно на підставі оповіщення органами цивільного захисту компетентного органу з подальшим оформленням акта.

10. Видача ордера здійснюється безоплатно.

Підставами для відмови заявнику у видачі ордера є:

рекомендації комісії щодо відсутності можливості видалення дерев та чагарників;

належність земельної ділянки та об'єктів рослинного світу до об'єктів, визначених у пункті 2 цього Порядку;

виявлення недостовірних відомостей у поданій заяві.

11. У разі подання заявником або уповноваженою ним особою заяви та документів до неї із порушенням вимог абзаців другого та/або третього пункту 8 цього Порядку компетентний орган приймає рішення про залишення заяви без руху.

Рішення про залишення заяви без руху доводиться заявнику у спосіб, в який було подано заяву, або на адресу електронної пошти на прохання заявника, зазначене у заяві, протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви.

Рішення про відмову у видачі ордера з відповідним обґрунтуванням та зазначенням порядку його оскарження у строк, передбачений для видачі ордера, доводиться заявнику до відома у спосіб, в який було подано заяву, або на адресу електронної пошти на прохання заявника, зазначене у заяві.

Рішення про відмову у видачі ордера може бути оскаржено в адміністративному порядку відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру" та/або до адміністративного суду.

У разі коли право виконання робіт щодо видалення дерев та чагарників передано іншій особі, ордер підлягає переоформленню на підставі заяви заявника.

У заяві зазначається найменування компетентного органу, до якого вона подається, відомості про заявника, інформація про необхідність переоформлення ордера на іншу особу з додаванням підтвердних документів іншої особи, яка буде виконувати роботи з видалення дерев та чагарників. У разі подання заяви представником заявника в ній додатково зазначаються такі самі відомості стосовно представника.

Заява надсилається засобами поштового зв'язку або в електронній формі за допомогою електронних комунікацій з дотриманням вимог Законів

України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

Переоформлення ордера здійснюється безоплатно протягом п'яти робочих днів.

Ордер може бути відкликано компетентним органом у разі:

звернення заявника із заявою про відкликання ордера, поданою заявником засобами поштового зв'язку або в електронній формі за допомогою електронних комунікацій з дотриманням вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”;

наявності в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відомостей про припинення юридичної особи або про припинення підприємницької діяльності фізичною особою — підприємцем, яка отримала ордер.

Строк розгляду заяви про відкликання ордера, поданої заявником, не може перевищувати п'яти робочих днів. Компетентний орган доводить до відома заявника інформацію щодо прийнятого рішення не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття у спосіб, в який було подано заяву, або на адресу електронної пошти на прохання заявника, зазначене у заяві.

Дія ордера припиняється з дня доведення компетентним органом до відома суб'єкта господарювання інформації щодо прийнятого рішення.

Строк видалення дерев та чагарників встановлюється компетентним органом залежно від об'єму робіт, про що зазначається в ордері.

12. Право власності на видалені дерева та чагарники має землевласник. Деревами та чагарниками, які видалені не на землях приватної власності, розпоряджаються органи місцевого самоврядування та/або військові адміністрації для потреб територіальної громади, зокрема для потреб малозабезпечених громадян, осіб з інвалідністю, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, ветеранів праці, одиноких матерів (батьків), багатодітних сімей, осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

13. Видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів здійснюється за рахунок заявника, який подав заяву.

14. За результатами виконання робіт з видалення дерев та чагарників заявник протягом п'яти робочих днів повідомляє компетентному органу про їх виконання у паперовій формі засобами поштового зв'язку або в електронній формі за допомогою електронних комунікацій з дотриманням вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг” та “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”.

15. На членів комісії поширюються вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначені статтею 28 Закону України “Про запобігання корупції”.

АКТ
обстеження дерев та чагарників за межами населених пунктів,
що підлягають видаленню

_____ “ _____ ” _____ 20__ року
(місце проведення обстеження)

Комісію призначено _____
(назва компетентного органу, який призначив комісію, номер, дата

розпорядження або наказу про її утворення, найменування)

Голова комісії _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Члени комісії: 1. _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)
2. _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)
3. _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Заявник _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Представник заявника _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Комісія оглянула дерева та чагарники, розташовані на обстежуваній
земельній ділянці

_____ (інформація про кадастровий номер земельної ділянки (у випадку, коли земельна ділянка
сформована); у разі, коли земельна ділянка не сформована, додаються графічні матеріали
у довільній формі із зазначенням географічних координат у системі координат УСК-2000)

Обстеження дерев та чагарників пов'язано з _____

_____ (причина обстеження дерев та чагарників відповідно до пункту 3 Порядку
реалізації експериментального проекту щодо видалення
дерев та чагарників за межами населених пунктів)

1. Древа та чагарники, що підлягають видаленню:

Вид дерев та чагарників	Вік (років)	Висота (метрів)	Діаметр стовбура на висоті 1,3 метра від землі (сантиметрів)	Кількість (штук)	Якісний склад дерев та чагарників (добрий, задовільний, незадовільний)	Підлягає зрізуванню (штук)	Підлягає пересаджуванню (штук)
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

Разом підлягає пересаджуванню:

дерев _____ одиниць

чагарників _____ одиниць

Разом підлягає зрізуванню:

дерев _____ одиниць

чагарників _____ одиниць

Усього видаляється:

дерев _____ одиниць

чагарників _____ одиниць

2. Зелені насадження, що залишаються на місці в межах відведеної під забудову ділянки:

Вид дерев та чагарників	Вік (років)	Висота (метрів)	Діаметр стовбура на висоті 1,3 метра від землі (сантиметрів)	Кількість (штук)	Якісний склад зелених насаджень (добрий, задовільний, незадовільний)
1.					
2.					
3.					
4.					

Усього залишається на місці:

дерев _____ одиниць

чагарників _____ одиниць

Висновок комісії:

(зазначаються рекомендації щодо можливості видалення дерев

та чагарників або щодо відсутності такої можливості)

Дерева та чагарники, що залишаються на місці на час будівництва, передаються на збереження

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Голова комісії

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Члени комісії: 1.

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

2.

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

3.

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Заявник

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

Представник заявника

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посада)

ОРДЕР
на видалення дерев та чагарників за межами населених пунктів

_____ “ ____ ” _____ 20 ____ року
(місце проведення обстеження)

На основі рішення від “ ____ ” _____ 20 ____ року № _____

(назва компетентного органу)

ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) або найменування юридичної особи)
на земельній ділянці _____
(зазначається інформація про кадастровий номер земельної ділянки)

(у випадку, коли земельна ділянка сформована); у разі, коли земельна ділянка не сформована,

додаються картографічні матеріали у довільній

формі із зазначенням географічних координат у системі УСК-2000)
згідно з актом обстеження дерев та чагарників за межами населених пунктів,
що підлягають видаленню, складеним “ ____ ” _____ 20 ____ року,
видалення дерев та чагарників

(кількість та вид)

Строк видалення дерев та чагарників — до “ ____ ” _____ 20 ____ року.
Дерева та чагарники, які залишаються в межах визначеної ділянки,
передаються на збереження _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

“ ____ ” _____ 20 ____ року “ ____ ” _____ 20 ____ року
(дата відкриття ордера) (дата закриття ордера)

Керівник компетентного органу,
який видає ордер

(підпис)

(прізвище та ініціали)

МП
